

Sv. Jurij ob Ščavnici. Prosvetno društvo od Sv. Tomaža pri Ormožu priredi v nedeljo, 21. aprila, pri nas dve spevolgri, in sicer »Ženili se bomo« in »Koroška roža ali Kraboški meni«. Vsi prijatelji vabljeni!

Državna razredna loterija

Žrebanje I. razreda 40. kola dne 12. aprila:

din 300.000.—: 48339
din 100.000.—: 32118
din 80.000.—: 31892
din 50.000.—: 99142
din 30.000.—: 91007
din 25.000.—: 62388
din 10.000.—: 15304 40886 41156 59449
62465

din 5000.—:

3013 3826 27234 28029 30465 35783 71409
73826 77383 83158

din 3000.—:

2175 4673 11361 22344 32446 36388 37103
49717 56300 62472 70213 71265 71476 75154
76041 94785 97168 99430

din 1000.—:

10907 12550 19320 22131 24315 25732 29782
31647 27783 37124 39188 41496 44374 47758
48140 51644 56994 58761 59464 59749 60777
62648 69004 70675 70676 71683 72742 87252
88096 88959 (Brez jamstva)

Prihodnje žrebanje bo dne 10. maja 1940.

Pooblaščen glavna kolektura državne razredne loterije bančna poslovalnica 652

BEZJAK

Maribor, Gosposka 25

E. Deisinger:

Velik narodni in gospodarski pomen lipa

Mnogo poezije se suče okrog lipa, v pesmih jo opevamo kot slovensko narodno drevo, zato poveljučujmo slovenski prostor s tem domačim narodnim drevesom.

Zavita v zarjo slovanstva diha veličino, lepoto, krepi posameznikovo življenje ter življenje naroda s pomnežem zgodovine slovenskih rodov tja v vekove, uči nas spoznavati smeh in bol minulih pokolenj, njihovih šeg in zborovanj pod njeno krošnjo, z vonljivimi cvetovi in ličjem pa je prijateljica našemu življenju in zdravju. Lipov čaj je namreč vsakovrstno zdravilo zoper prehlad, kašelj in podobno; o njenem cvetju pa pravi pesem:

Oj beli cvet, prežlahtni cvet!
Devištvu venec je deklet.
nedolžnejših in lepših rož
na zemlji celi ne doboš!

Še dandanes nosijo neveste k poroki na glavi deviški venec iz voščeni rož, ki predstavljajo lipovo popje in cvetje.

Zato bodi proslavljeno, ti edinstveno slovensko narodno drevo, kajti v senci lipa so snivali slovenski rodovi, v njeni krošnji so se pozibavali ptički, pojoč lepšo pesem bodočim slovenskim pokolenjem, po njenem cvetju so brenčale čebulice, v njenem ličju pa so skriti čudoviti zdravilni lekovi!

Z izkušnjami in tradicijo stoletij obteženo slovensko drevo, v katero je vtakno milijon sanj slovenskih pokolenj, ne zavržimo, ampak ga včlenimo v našo narodno kulturno imovino kot sestavni del. Krasimo z njim naše poljske poti, ulice, dvorišča in vrtove, zasajamo ga vsepovsod, kjer je krpica zemlje prosta!

Ne samo v narodnem, tudi v gospodarskem oziru zasluži lipa našo posebno pažnjo.

V lipovih semenih tiči veliko bogastvo. To bogastvo je olje, ki lahko tekmuje celo z olivnim oljem. Naše lipe cveto vsako leto zelo bogato in imajo vedno silno mnogo semen. Ta lipova semena vsebujejo veliko množino olja (do 58%) ter prekašajo v množini olja v semenih celo oreh, sončno rožo in olivno palmo. Lipovo olje je po kakovosti mnogo boljše od olivnega ter od laškega, ima svetlo čisto barvo, fin okus, je brez kake vonjave ali grenke primesi, ne postane nikoli žaltavo, dasi ga lahko pustimo poljubno dolgo časa v odprtih posodah na zraku. Nikdar ne spremeni svoje okusa in svoje sestave na zraku, ker spada med ona olja, ki nimajo do kisika nobene afinitete (sorodnosti).

Pridobivamo ga:

1. s stiskavanjem (prešanjem) kakor pri lanu, ali pa
2. iz zmletih semen po oddestiliranju s petrolejevim etrom.

S pridobivanjem namiznega olja iz lipovih semen bi si naš narod v gospodarskem oziru zelo opomogel, zacvetela bi lahko domača industrija za proizvodnjo namiznega lipovega olja, prihranili bi pa s tem tudi visoke izdatke za uvoženo olivno in laško (belo) olje.

»Slovenski gospodar« stane:

za vse leto 32 din, za pol leta 16 din, za četrt leta 9 din.

»Kmečka pomoč« r. z. z o. j. v Celju

Pod tem naslovom sem osnoval v Celju zadrugo, ki ima namen organizirati vsakojako kmečko pomoč, katero kmet brez organizacije ne zmora. Zaenkrat se bomo predvsem pečali z organiziranim izvozom živine, naslanjajoč se na Osrednjo kmetijsko zadrugo v Mariboru — v območju Celja. Tudi pri tem nas vodi zamisel posredovalne skupne prodaje za račun kmeta po odbitku stroškov in posredovalnine. Kmet sploh ne bo za določeno ceno naši zadrugi prodal, ampak le zaupal v prodajo po najboljši ceni. Ta način vnovčenja temelji na zaupanju kmeta v poštenje in zanesljivost vodstva zadruge. Kupnine namreč ne dobi takoj pri predaji živine, ampak šele, ko zadruga kasira denar.

Na isti način smo začeli tudi z organizirano prodajo raznovrstnega lesa, zaenkrat predvsem drv in okroglega ter stavbenega lesa. Zadruga organizira večjo količino kmečkega lesa za skupno prodajo in ga po najboljši ceni proda za račun kmetov, lesnih posestnikov. Ravno pri lesu nasedajo kmetje največkrat brezvestnim spekulantom, ki izrabljajo kmetovo neizvežbanost v kupitji in mu dajo dostikrat za blago naravnost sramotno ceno, dostikrat ga pa še za tisto nesejo. To se dogaja posebno še v hribovskih krajih, kjer kmet le počasi dozna pravo ceno. Navadno tako ravno najbolj potreben kmet najmanj dobi za svoj les. Pri našem načinu kmet nam sploh ne bo prodal, ampak le zaupal v skupno najboljšo prodajo. Če bodo cene skočile do prodaje po zadrugi, bodo skočile v korist kmeta. Seveda bo pa tudi na račun kmeta šel morebitni padec, ki pa je za čas vojne pričakoval le v mali meri.

Organiziramo sedaj tudi skupni nakup poljedelskih strojev, plugov, mlatilnic, sadnih mlinov itd. En kmet takega stroja dostikrat ne zmora. S skupnim združenim nakupom pa z lahkoto. Enemu kmetu se tudi ne splača v eno mlatilnico zabijati veliko denarja, ko jo rabi le par dni v letu sam.

To je pa le mogoče potom organizacije. Zato smo osnovali »Kmečko pomoč«, r. z. z o. j. v Celju.

Kmetje v območju Celja, pristopite! Pristopnina, ki se ne vrača, znaša 10 din. Delež do 6 oralov posestva 50 din, za vsakih nadaljnjih 6 oralov še 50 din, največ 200 din. Jamstvo le enkratno poleg deležev. Nevarnosti torej ni. V vsaki vaši lahko napravi nekaj zadrugnikov naš zadrugi ošek brez registracije pri sodišču in lahko takoj začne delati. Poslovni prostori se nahajajo v palači Ljubljanske kreditne banke, blizu kolodvora, v prvem nadstropju.

Na svidenje v zadrugi! Toliko za danes. V kratkem več o nadaljnjih nalogah.

Dr. Anton Ogrizek.

Žepne ure od din 35.—. Budilke od din 39.—

Ročne ure od din 70.—

J. Janko

urar in draguljar

Maribor, Jurčičeva ul. 8

Kupuje zlato po zvišani ceni!

Schaffhausen, Longines, Doxa, Omega itd.

MALA OZNANILA

Cenik malim oglasom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane 1 din. (Preklici, Posiano, Izjave pa 2 din za besedo.) Davek se zaračunava posebej: do velikosti 20cm² 1 din, do velikosti 50cm² din 2'50. — Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati upravnika lista prijave, doplača še 5 din. — Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za 2 din, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Sprejme se v službo služkinja in šole prosta deklica. Gostilna Mihael Kovačič, Sv. Peter pri Mariboru. 631

Gospodinja ali boljša služkinja, katera razume vse kmečka in hišna dela, poštena in zanesljiva, se sprejme h gospe na majhno posestvo. Plača 150—180 din. Eliza Mühleisen, Sv. Peter pri Mariboru. 632

Iščem močno deklo, ki zna dobro molsti. Plača 200 din. Nastop 1. maja. Pestevšek, Maribor, Mejna 40. 634

Družina, 2—3 osebe, za delo se sprejme. Pozneje lahko sprejmejo vinčarijo. Maribor, Frankopanova 14. 635

Deklo, pošteno, starejšo, vajeno vseh kmečkih del, sprejme gostilna Jureš, Borecl, p. Križevci pri Ljutomeru. 650

Kuharico srednjih let, vajeno hišnih del in vrta, sprejmem. Ponudbe z navedbo dosedanjih služb na podružnico »Slovenca« Celje pod »Zanesljivca«. 651

Večnega opekarja na akordno delo za ročno izdelavo zidne opeke, 90.000—120.000 komadov, iščem. Plača po dogovoru. Ponudbe upravi pod »Zmožen 653«.

Pekovski vajenec se sprejme. Pekarna Karel Berlinger, Oplotnica, Slov. Konjice. 657

Služkinja za kmečka dela se sprejme. Naslov v upravi pod števil. 656.

Ofra, oženjen par, sprejme kmetijstvo Sichofo, Rošpoh pri Mariboru. 648

POSESTVA

Lepo posestvo z gospodarskim poslopljem, 30 oralov, se proda. Lepi sadonosniki, njive, travniki, gozdovi so v dobrem stanju, 10 minut od banovinske ceste. Janez Grabušnik, Zg. Voličična 23, p. Sv. Lenart, Slov. gorice. 646

Na prodaj je mlin in žaga ter nekaj posestva v Prekopi pri Vranskem. Več se izve pri Hranilnici in posojilnici na Vranskem. 649

RAZNO:

Dva šivalna stroja, malo rabljena, eden pogrezljiv Singer, poceni prodam. Medved, Ptuj, Zg. Breg 30. 654

Proda se breja kobila ali zamenja s konjem. Kobila je srednjih let, dobra za vožnjo. Marija Hauc, Ceršak, Sv. Ilj, Slov. gorice. 655

Podpisani naznanjam, da imam v svoji trgovini rezan les, cement, apno, trboveljski premog po dnevni ceni na prodaj. Se priporoča Miha Brenčič, trgovec, Ptuj, Ormoška cesta 3. 647

Vse različne tiskovine

naročajte v

Tiskarni sv. Cirila — Maribor